

LAUSUNTO

21.8.2014

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö VM066:00/2014

LAUSUNTO KOSKIEN PIENPANIMOIDEN ALKOHOLIVERON ALENNUKSEN KEHITTÄMIS- JA MUUTOSTARPEITA

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua koskien muistiota pienpanimoiden veronalennuksesta.

Suomessa valtion monopoli Alko säänteli olutvalikoimaa kieltolain päättymisestä aina EU-jäsenyyteen asti. Käytännössä kaikki panimot valmistivat Alkon luvalla vaaleaa lager-olutta, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Alko vaikutti voimakkaasti myös tuotteiden makuun yhtenäistäen niitä.

Olutkulttuurin monipuolistuminen lähti Suomessa aidosti eteenpäin vasta vuoden 1995 jälkeen, jolloin esimerkiksi pienpanimotoimintaan ei enää tarvinnut anoa Alkon lupaa.

Pienpanimoiden alkoholijuomaveron verovähennysmalli luotiin korjaamaan vuosikymmenten taantumaa olutkulttuurin kehityksen saralla. Mallia on muutettu joitakin kertoja alkuperäisestään ja nykyinen kumulatiivinen malli on osoittautunut toimivaksi. Pienpanimoiden määrä on kasvanut tuntuvasti viime vuosina ja uusia yrittäjiä on tullut markkinoille eri puolilla Suomea. Pienpanimoilla on merkitystä paitsi olutkirjon monipuolistajina, myös paikallisina työllistäjinä ja matkailun edistäjinä.

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry pitää muistiossa esitettyjä malleja kannatettavina siltä osin, että ne nostavat suurimman veroedun saavaa litramäärää. Nosto 200 000 litrasta 500 000 litraan on järkevää ja mahdollistaa pienvalmistajan keskittymisen tuotannon kehittämiseen verorajan vahtimisen sijaan. Portaiden kumulatiivisuuden puuttuminen nähdään ongelmallisena. Käytäntö jäykistää toimintaa ja on kasvun esteenä pienten tuotantomäärien kohdalla.

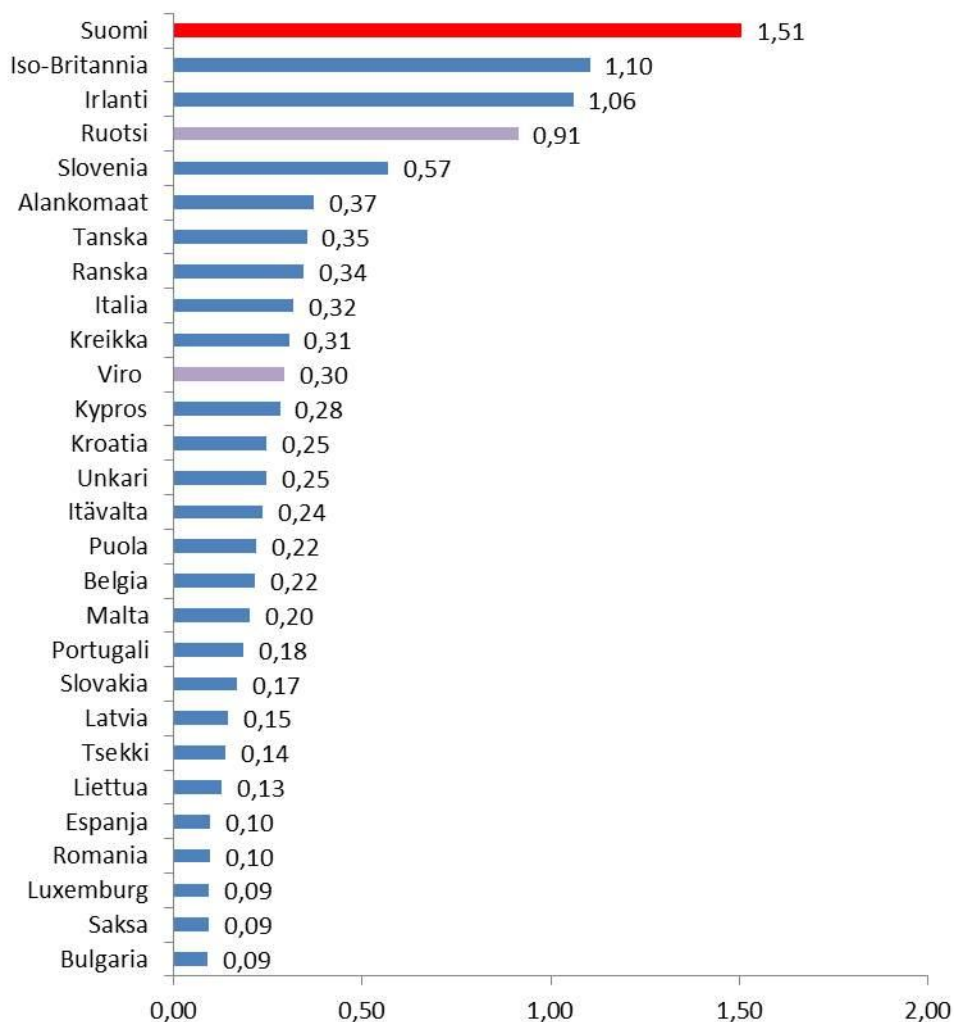
Lähtökohtaisesti yritystoiminnassa pitää olla tasapuoliset ja yhtenevät kilpailulliset säädökset. Erityisesti tämä pitää huomioida vähennysoikeuden ylimmän rajan kohdalla. Suomen olutmarkkina (n. 420 miljoonaa litraa) on pieni, ja direktiivin sallima yläraja 20 miljoonaa litraa on jo noin 5 % kokonaismarkkinoista. Sama yläraja on direktiivin mukaan mahdollinen esimerkiksi Saksassa, jossa olutmarkkina on moninkertainen Suomeen verrattuna (n. 9,5 miljardia litraa). On syytä huomioida, että Saksassa pienpanimoiden veroedun saa vain alle 4 miljoonaa litraa tuottavat pienpanimot.

Suomen olutvero on EU-maiden korkein. Muissa korkean olutveron maissa – Iso-Britanniassa ja Irlannissa verohelpotukset ovat rajoitetut vain hyvin pienille tuotantomäärille (Iso-Britannia 6 milj. litraa, Irlanti 2 milj. litraa). Ruotsissa verohelpotuksia ei myönnetä pienpanimoille ollenkaan.

Panimoalan kokonaisuuden kannalta on kestävämpää, että alan toimintaedellytyksiä nakerretaan EU:n korkeimman olutveron ja siitä aiheutuneen Viron tuonnin johdosta. Hallituksen veropolitiikka on vääristänyt suomalaiset olutmarkkinat. Pienpanimoiden veroedun kasvattaminen koskemaan teollista panimotoimintaa (tuotanto yli 10 milj. litraa), vääristää kokonaismarkkinaa entisestään, eikä ole tasapuolinen eri toimijoita kohtaan.

Olutverot EU-maissa heinäkuussa 2014

€/litra, 4,7 til-%

Lähde: Brewers of Europe

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry kannattaa nykyisen verovähennysmallin jatkamista kuitenkin siten, että 50 %:n alennuksen olutverosta saisi aina 500 000 litran tuotantomäärään asti – tai jopa 1 milj. tuotantolitraan asti. Tärkeintä on pitää järjestelmä joustavana ja kannustavana käsityöperusteisille pienpanimoille.

Uusien pienvalmistajien pääsyä markkinoille hankaloittavat myös kiristyvät mainontapykälät. Oluen uutuustuotteiden ja uusien tuotemerkkien markkinaosuuksien ja tunnettuuden lisäämisessä keinot mainonnan ja markkinoinnin osalta ovat valitettavan rajoitetut. Tuotemerkkien näkymättömyys on merkittävä yritysten kasvua ja niiden välistä kilpailua haittaava tekijä. Mainonnan ei ole todettu kasvattavan kokonaiskulutusta, mutta sillä on huomattava merkitys eri tuotemerkkien ja panimoiden välisessä kilpailussa.

Lopuksi on syytä muistaa, että yksityinen oluen maahantuonti on jopa THL:n julkaiseman puhelinhaastattelun tulosten perusteella kolminkertainen pienpanimoiden tuotantoon verrattuna. Koko panimoalan kilpailukyvyn ja kotimaisen työllisyyden tukemiseksi valtiovarainministeriön toivoisi ponnekkaasti tarttuvan keinoihin, joilla yksityisen maahantuonnin aiheuttamaa markkinahäiriötä voidaan ehkäistä. Kestävä veropolitiikka ja kohtuullinen yleinen olutverotaso on nopein ja tehokkain keino vähentää yksityistä maahantuontia.

Ystävällisesti,

Elina Ussa
toimitusjohtaja
Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry